

Sygn. akt II PSK 376/21

POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa K. S.
przeciwko Miejskiemu Ośrodkowi Sportu "Z." w B.
o przywrócenie do pracy i zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 25 maja 2022 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w E.
z dnia 29 stycznia 2021 r., sygn. akt IV Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz radcy prawnego J. B.
kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł, powiększoną o stawkę
należnego podatku od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów
nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej z urzędu w
postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 29 stycznia 2021 r., sygn. akt IV Pa [...], Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] – w sprawie z powództwa K. S. przeciwko Miejskiemu Ośrodkowi Sportu „Z.” w B. – oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w E. z dnia 15 września 2020 r., sygn. akt IV P [...], w którym Sąd Rejonowy przywrócił powódkę do pracy na poprzednich warunkach pracy i płacy (pkt I.), zasądził od pozwanego na rzecz powódki 2.600 zł tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy

pod warunkiem podjęcia pracy (pkt II.) oraz nakazał ściągnąć od pozwanego kwotę 1.560 zł tytułem opłaty stosunkowej od pozwu, od której uiszczenia powódka była zwolniona z mocy ustawy (pkt III.).

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego strona pozwana zaskarżyła skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na przyczynę przyjęcia skargi określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W ocenie strony skarżącej wskazane w petitum skargi kasacyjnej naruszenie przepisów prawa procesowego (nierozpatrzenie części zarzutów apelacji skutkujące sformułowaniem uzasadnienia wyroku Sądu drugiej instancji w sposób uniemożliwiający jego kontrolę kasacyjną) w sposób oczywisty naruszają przepisy art. 378 § 1 i art. 327¹ § 1 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i to w sposób mający istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia. Wskutek uchybienia Sądu drugiej instancji pozwany został pozbawiony możliwości oceny poprawności wydanych przez Sąd pierwszej instancji i Sąd drugiej instancji rozstrzygnięć, w odniesieniu do właściwego zastosowania przepisów prawa materialnego i procesowego oraz ich wykładni. Uchylenie się przez Sąd drugiej instancji od oceny zarzutów pozwanego dotyczących przepisów regulujących podstawowe zasady postępowania dowodowego (art. 230 k.p.c. i art. 228 k.p.c.) prowadziło do pozbawienia pozwanego prawa ponownego rozpoznania sprawy w granicach apelacji.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka – reprezentowana przez pełnomocnika z urzędu – wniosła o: 1) wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; 2) oddalenie skargi kasacyjnej – w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; 3) zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu według norm przepisanych, powiększonych o należną stawkę podatku VAT.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna strony pozwanej nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne

zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08,

LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Oczywistą zasadność skargi kasacyjnej skarżący wiąże z twierdzeniem o nierozpatrzeniu części zarzutów apelacji skutkującym sformułowaniem uzasadnienia wyroku Sądu drugiej instancji w sposób uniemożliwiający jego kontrolę kasacyjną. Chociaż uzasadnienie wniosku odnosi się do naruszenia przepisów prawa procesowego dotyczących oceny dowodów to skarżący nie wskazał – nie sprecyzował bliżej – które to elementy stanu faktycznego sprawy zostały niewłaściwie ocenione przez Sąd drugiej instancji w ramach swobodnej sędziowskiej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.). z sugerowanym naruszeniem art. 228 i art. 230 k.p.c. Sąd drugiej instancji rozpoznawał apelację strony pozwanej od wyroku Sądu pierwszej instancji z zachowaniem reguł postępowania apelacyjnego określonych w przepisach art. 378 § 1 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w E. zawiera w swojej konstrukcji wszystkie elementy określone w art. 327¹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. tak w zakresie wskazania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, obejmującej ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej (pkt 1), jak i

w zakresie wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa (pkt 2).

Skarżący – w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania – nie przedstawił przekonującej argumentacji polemicznej, w której zakwestionowałby prawidłowość stanowiska zaskarżonego wyroku. Wypada przypomnieć, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) podlegają rozpoznaniu na etapie tzw. „przedsądu”, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Sąd Najwyższy w ramach „przedsądu” bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie (postanowienie Sądu Najwyższego z 16 maja 2008 r., I UK 16/08, LexPolonica nr 3058328).

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1.). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. niniejszego postanowienia ma podstawę w § 16 ust. 4 pkt 2 w związku z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2019 r., poz. 68).

a.s.